

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Poligráf

XXVI. évfolyam 1. szám - 2016. szeptember 28.

A 2015/16-OS TANÉV KITÜNTETETTJEI

KITÜNŐ TANULÓK:

Bodor Adrienn, MárkA
 Bodor Fruzsina, ALBAtrOsz
 Borbély Tünde, MIQN
 Bükki Dániel, Zserbó
 Darabos Sára, RobInHood
 Darabos Vera, ALBAtrOsz
 Erdélyi Panna, SZ-es
 Fehér Marcell, DolcEVita
 Fehér Máté, NOVA
 Gács Péter, Maszk
 Hajduk Milán, Maszk
 Harsányi-Sulyom Anna, RobInHood
 Horváth Flóra, SZ-es
 Ihász Orsolya, NOVA
 Juhász Orsolya, JOKER
 Körtvély Rebeka, RobInHood
 Legát Franciska, VaGabond
 Majer Mirtil, DolcEVita
 Molnár Veronika, NOVA
 Szabó Bence, NOVA
 Szabó Noémi, RobInHood
 Szokoly Anna, Dimenzió
 Wágner Hanna, VaGabond

A TÚLÉLŐ TÚRA GYŐZTESE CSAPATA:

a Csillámpónik, melynek tagjai:

Csizmadia Ágnes, MIQN
 Kazai Kornél, MIQN
 Kraviánszky Anna, tanár
 Lenkey Máté, MIQN

A TÚLÉLŐ TÚRÁN A SÉRÜLTEKET SEGÍTŐ CSAPAT:

Gyenis Mihály, Guru
 Lendvai Péter, MáGia
 Nagy Olivér, MáGia
 Nagy Orsolya, Guru

A POLI ALKOTÓI 2016-BAN:

Balogh Jázmin, Dimenzió
 Bodor Fruzsina, ALBAtrOsz
 Borbély Anna, Maszk
 Darabos Sára, RobInHood
 Darabos Vera, ALBAtrOsz
 Doma Lilla, RobInHood
 Frank Janina, MIQN
 Harásnyi-Sulyom Anna, RobInHood
 Kákos Anna, MIQN
 Kazai Kornél, MIQN
 Kmeczik Enikő, Maszk
 Kuczogi Zsófia, MIQN
 Nun Zoé, Maszk
 Orosz Borbála, ALBAtrOsz
 Pőcze Petra, ALBAtrOsz
 Pucet Lily, MIQN
 Szabó Noémi, RobInHood
 Tang Mei Tímea, Maszk
 Vizi Zsófia, Dimenzió

AZ ÉV ALKOTÓJA:

Vadász Bence, ZÓNA

AZ ISKOLAI JUBILEUMI FM 25 RÁDIÓ NAPI KÉRDÉSEINEK GYŐZTES MEGVÁLASZOLÓI:

Frank Janina, MIQN
Péterfi Pál Balázs, tanár

AZ ISKOLATANÁCS DÍJAI:

Az Év szülője: Mogyorósi Dianna
Politzer-díj: Anda Csoncsi Tamás
Post-Politechnikum-díj: Molnár Péter Miklós ex-TiBor
Fülig Jimmy-díj: Fancsaliné Nagy Marianna
Az Év csoportja: a Másik Színház

A SOROLÓ ELSŐ ÖT DÍJAZOTTJA:

Az Év diákja: Horváth Flóra, SZ-es
A Soroló második helyezettje: Erdélyi Panna Veronika, SZ-es
A Soroló harmadik helyezettje: Szabó Noémi, RobInHood
A Soroló negyedik helyezettjei holtversenyben:
Darabos Sára, RobInHood és Krisztián Antónia, Dimenzió

A SOROLÓ MÁSODIK HELYEZÉST ELÉRT OSZTÁLYA:

az ALBAtrOsz

AZ ÉV OSZTÁLYA: A ROBINHOOD

TANÁRDÍJAK:

A legfelkészültebb tanár: Szász Kata
A legaktívabb tanár: Matejka István
A legérdekesebb tanár: Veres Gábor
A legösztönzőbb tanár: Marosvári Péter
A legtoleránsabb tanár: Dobai Kinga
A legsportosabb tanár: Kapi Márton
A legjobb kedvű tanár: Matejka István
A legpontosabb tanár: Majer Tibor
A legpolisabb tanár: Matejka István
Az Év tanára: Matejka István

MINDEN DÍJAZOTTNAK SZÍVBŐL GRATULÁLUNK!

KÖSZÖNET

SÁGHI NÓRA

DOLCEVITA OSZTÁLYOS TANULÓNAK
 A KÖNYVTÁRNAK ADOMÁNYOZOTT KÖNYVEKÉRT.

KUTATÓK ÉJSZAKÁJA

HOGYAN SZÜLETIK A SZÖVETTANI DIAGNÓZIS?

Érdeklődőket, szkeptikusokat, kicsiket, nagyokat szeretettel vár Székely Eszter

Szervező: SOTE

Cím: 1091 Budapest, Üllői út 93. (II. sz. Patológiai Intézet)

Időpont: Szeptember 30., 17:00-19:00. A program nem regisztrációköteles.

További információk: <http://www.kutatokejszakaja.hu/2016/>

ISTEN HOZOTT BENNETEKET, GÓLYÁK!

ÉREZZÉTEK JÓL MAGATOKAT A POLITECHNIKUMBAN!

FÖN-X

Kapi Márton ofő
 Oláhné Nádasdi Zsuzsa ofő
 Bagoly Diána
 Bódey Zsófia
 Burián Ábel Tamás
 Cséplő Kelen
 Dobránsky Maja Veronika
 Farkas Dorina
 Forgács Dina
 Galambica Péter
 Hajdu Richárd
 Hauki Péter
 Hollós Hanna
 Horváth Nimród Gábor
 Kardos Balázs
 Kemény Fruzsina Bianka
 Kerekes Csenge Kata
 Keserű Anna
 Kovács Lina Liána
 Morvay Bálint
 Oláh Zoltán
 Osztovits Péter
 Pásti Luca
 Rákár Szonja Hanna
 Rendek Zsombor
 Szuchy Balázs
 Ujvári Botond Ferenc
 Závada János

PACMAN

Fábíán Péter ofő
 Rózsa Kata ofő
 Aschenbrenner Lili
 Bakó Zsófia
 Balázs Bálint
 Brandeis Jáde Melinda
 Csányi Mihály Sándor
 Farkas Ferdinánd
 Gerzson Luca
 Hortobágyi Eszter
 Hudacsek Áron
 Iván Tamás
 Kuti Kira Kincső
 Lambert Szilvia
 Madarász Dóra Eszter
 Matusek Gergely
 Medgyasszay Ágoston
 Molnár Dénes
 Náray Ágoston
 Nyergesi Dominik
 Nyilas Dóra Judit
 Parti-Nagy Anna Berta
 Regász Aliz Anna
 Rikker Ábris Balázs
 Szili Anna
 Tóth Zsigmond Mór
 Török Zsolt Bendegúz
 Wiszkidenszky Pál György

STORNO

Orbán Dóra fő
Pintér Zsolt fő
Baranyi Ádám Balázs
Benke Balázs Áron
Erdélyi Domokos
Fok Robert
Gergely-Bányai Balázs Barnabás
Hercegh Flóra Sára
Horváth Domonkos
Józsa Boldizsár Bese
Kaucsek Simon
Keszthelyi Berta
Király Ádám Gábor
Komenda Benedek László
Márkus Máté Levente
Máté Anna
Mohácsi Marcell Bendegúz
Mórocz Bence
Nagy Bálint
Németh Gergely
Nyilas Péter András
Ott Ádám György
Péter Luca
Ringwald Dániel
Sugár Márton
Sulyok Máté
Terhes Boldizsár
Tóth Szonja
Vidó Márton Ádám

**NE CSINÁLJATOK MÁS PROGRAMOT
OKTÓBER 7-RE,
AKKOR LESZ A GÓLYABÁL!**

ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ

Az Autonómia Alapítványnál teljesített nyári közösségi szolgálatomról szeretnék egy kicsit mesélni. Az igazság az, hogy ez volt életem első ilyen tapasztalata, és mint minden új dologtól, ettől is félttem egy kicsit. Mikor először meghallottam, hogy milyen programokba tudok majd bekapcsolódni, csak kapkodtam a fejem, és egyetlen dolog volt „tisztá”, hogy két napra egy másik városba kell mennem, ismeretlen helyekre, ismeretlen emberekkel. Legalábbis ez volt a legelső gondolatom, aztán amikor szóba került az, hogy fényképeznem kell és élménybeszámolót írni, felcsillant a szemem és az aggodalom mellé lelkesedés is társult.

Az első két napon egy olyan programban vettem részt, melynek célja a helyi párbeszéd elősegítése roma lakta falvakban, új típusú művészeti foglalkozások segítségével. Ennek keretében (többek között) két Pécs melletti településen (Bakony és Kővágószőlős) szervezett zenei foglalkozást az Alapítvány. Mikor hétfőn elindultunk, kicsit görcsölt a gyomrom, hogy mi lesz, ha elrontok vagy rosszul csinálok valamit. De Rózsa Balázssal és Komenczi Bálinttal minden olyan egyszerűnek és magától értetődőnek tűnt. Ahogy megérkeztünk a helyszínre, a fiúk azonnal munkához is láttak. Rögtön feltűnt, hogy milyen jól felszereltek, és rengeteg klassz hangszerük van – a rendkívül energikus gyerekek nagy öröme. A körülbelül tíz főből álló csoport tagjai (roma és nem roma, 8-12 éves gyerekek) nagyon felpörögtek a sok hangszertől, és végig néhez volt lekötni a figyelmüket. Emiatt az előzetesen eltervezett programot felülír-

ta az élet és a körülmények (pl. a szövegírás teljesen kimaradt, hiszen az a 14–16 éves korosztálynak lett volna érdekes), de Balázsek rendkívüli türelemmel, kedvességgel és alkalmazkodó készséggel kezelték a helyzetet. A program végén egy csapat boldog, felszabadult gyerek hagyta el a termet. Másnap Kővágószőlősre mentünk, ahol eredetileg 14 éven felüli gyerekekre számítottunk, de ők nem jöttek el – helyettük egy napközis táborban volt a foglalkozás, 10 év alatti gyerekekkel. Kár, hogy pont azok, akiknek egy ilyen típusú foglalkozás igazán izgalmas lett volna, nem mutattak érdeklődést... De legalább néhány kicsi jól érezte magát!

A harmadik napon egy teljesen más, de szintén nagyon érdekes dologban vettem részt a zuglói Cserpes Házban, ahol különböző programokat szerveztek roma és nem roma származású, iskolás gyerekeknek. Én egy, a migrációval foglalkozó programra látogattam el. A két szervező játékos feladatokkal igyekezett rávezetni a gyerekeket ennek a komoly problémának a kiváltó okaira, illetve arra, hogy vajon milyen helyzetben lehet valaki, akinek el kellett hagyni a hazáját. Beszélgettünk arról is, hogy vajon miért is kell ezeknek az embereknek menekülni, és mi mit tennénk, ha olyan helyzetbe kerülnénk, mint ők. A nagy létszámú csoporton látszott az érdeklődés, hogy tetszik nekik, amit mondanak, és meglepően képben voltak bizonyos dolgokkal kapcsolatban. Végig sikerült lekötni minden résztvevő figyelmét. Engem is teljesen beszippantott a dolog, nagyon jó hangulatban telt az idő, és úgy éreztem, ők is és én is okosabban hagytuk

el a helyszínt. (Ja, és sajnos annyira koncentráltam, hogy még fényképezni is elfelejtettem. Hiába, ezt még gyakorolnom kell!)

A negyedik napon irodai munka várt rám. Lényegesen nyugisabb volt, mint az elmúlt három nap, de ez jól is esett az eseménydús napok után, mert bármilyen nagy élmény is volt az nekem, be kell valljam, egy kicsit elfáradtam. Nagyon sok információt kellett feldolgoznom, új helyzetekhez alkalmazkodnom és új emberekkel megismerkednem. Persze ezzel nincs semmi baj, de azért jólesett egy kis levelezés. Most már látom, hogy feleslegesen aggódtam, hiszen végig nagyon segítőkész közegben voltam, akiket érdekelt,

amit csinálnak, és látszott rajtuk, hogy fontos nekik ez az ügy.

Bármilyen rövid idő volt is, amit itt töltöttem, sok számomra eddig ismeretlen, vagy alig ismert dolgot láttam, ami kicsit kiszakított a komfortzónámból és elgondolkodtatt olyan kérdésekről, melyekkel eddig nemigen foglalkoztam. Ezután, ha bár-

hol, bármikor szóba kerül a „roma integráció” kérdése, már tudni fogom egy kicsit, miről is szól valójában, érteni fogom, hogy az Autonómia alapítványban dolgozók számára, milyen sokat is jelent ez, és sokkal jobban meg tudom becsülni, nemcsak a roma integrációval, de bármilyen hasonló beilleszkedési vagy egyéb problémákkal foglalkozó emberek munkáját. Tudom, hogy ez, amit láttam, csak a jéghegy csúcsa, de legalább erre már tudok valamit építeni a jövőben. Mindenkinek köszönöm, és remélem, hogy lesz folytatás!

(Képek: <https://goo.gl/photos/9BqBMPAf5oF86t9z8>)

Varga Maja (MIQN?!)

IRODALMI HÁZIVERSENY

Kedves Poligráf-olvasók!

Minden lapszámban olvashattok egy (főleg művészetekkel foglalkozó) kérdéssort, amelyet ha helyesen megválaszoltok és a megfejtéseket határidőre eljuttatjátok a könyvtárosnak személyesen vagy ímélben, az adott hónapban jelest kaptok művészetismeretből. A megoldásokhoz bármilyen segédlet (osztálytárs, szülő, internet, lexikon stb.) igénybe vehető.

SZEPTEMBERI FORDULÓ

A BEADÁS HATÁRIDEJE: 2016. OKTÓBER 3., HÉTFŐ

1. Egészítsd ki a táblázat hiányzó celláit! (11 pont)

Alkotó	Cím	Műfaj
Szapphó	Aphroditéhez	
	Sollness építőmester	tragédia
Flaubert	Érzelmek iskolája	
Berzsenyi Dániel	Vitkovics Mihályhoz	
	Utazás a koponyám körül	regény
Kazinczy Ferenc	Ortológus és neológus nálunk és más nemzeteknél	
	Wilhelm Meister tanulóévei	fejlődésregény
Vörösmarty Mihály	Pázmán	
	Don Juan	verses regény
Brecht	Kurázi mama gyermekei	
	Ti szerencsés füvek	dal

2. Hibakeresés (7 pont)

Mikszáth Kálmán életével és műveivel kapcsolatos adatok következnek. Egy kivételével mindegyik mondat tartalmaz hibás közlést. Húzd alá a hibás adatokat és írd le a helyes megoldásokat! (A hibátlan mondat önmagában ér egy pontot.)

Mikszáth Kálmán 1847-ben született a Nógrád megyei Alsósztrégován. Két és fél évig élt Szegeden, ahol az Alföldi Napló szerkesztőségében dolgozott. 1881-ben a Tót atyafiák című regénye hozta meg számára a régen várt elismerést. Mikszáthot a Petőfi Társaság, a Kisfaludy Társaság és a Magyar Tudományos Akadémia is tagjai közé választotta. Országgyűlési karcolataiban (pl. A képviselő reggelije) a parlamenti élet fonákságaival foglalkozott. Beszterce ostroma című művének főszereplője a lovagias erkölcsű, tiszta jellemű, de különc Buttler István gróf. Mikszáth történelmi regénye, A fekete gyémántok 1910-ben jelent meg.

3. Kislexikon (6 pont)

Milyen fogalmak meghatározást olvashatod az alábbiakban?

1. A klasszikus eposz állandó kelléke: valamely istenség (a Múzsza) segítségül hívása.
2. Kizáró ellentét jelző és jelzett szó között: pl. forró hideg, bölcsekedő oktalanság
3. A Mária-himnuszok egyik fajtája, sirató-ének, siralom.
4. A klasszikus attikai tragédiákban a kar bevonulása, elhelyezkedése közben elhangzó első kar neve.
5. a) Hitrege: olyan mesés elbeszélés, mely a természet és a társadalom jelenségeit, hatóerőit természetfeletti lények, emberfeletti hősök alakjában jeleníti meg. b) az újkori költészetben: jelképes, több értelmű, képzeleti világot megjelenítő történet, amelyben a lírai alany saját lelkiállapotát, létértelmezését és/ vagy a világ szubjektívan átélt állapotát fejezi ki.

6. A XIX. század elején kedvelt a) évkönyv, zsebkönyv; b) gyűjteményes mű neve.

Ki a párja? (7 pont)

Írd egymás mellé az összetartozókat!

Abélard, Anselmus, Diotima, Francesca, Heloise, Lotte, Mariane, Menon, Odüsszeusz, Paolo, Pénélopé, Serpentina, Valér, Werther

5. A zenei tájékozottság segít a táblázat hiányzó részeinek kitöltésében. (9 pont)

Az irodalmi mű szerzője	A mű címe	A zeneszerző neve
Beaumarchais	A sevillai borbély	
Puskin		Muszorgszkij
	A kékszakállú herceg vára	Bartók Béla
Goethe		Gounod
Shakespeare	Othello	
	Tell Vilmos	Rossini
Mérimée	Carmen	
Thomas Mann		Vajda János
Katona József	Bánk bán	

NYELVTÖRŐK

Montágh Imre – a Színház- és Filmművészeti Főiskola néhai docense – a magyar logopédia egyik méltán tisztelt, kiváló egyénisége volt. A színészképzés beszédtechnikai részét az ő módszerével oktatják a mai napig is.

A tiszteletére álljon itt tíz nyelvtörő.

Próbáljátok meg kimondani őket háromszor egymásután. Sikerült?

1. Fogszakorvos és szájsebész.
2. Mit lopsz küklopsz? Gipsz klipszet lopsz, küklopsz?
3. Moszkvics-slusszkulcs: luxus szükséglet.
4. Rózsaszín sündisznócska uzsis zacskója.
5. A szecsuáni síncsiszoló sínt csiszol Szecsuánban.
6. Lila linóleummal lelinóleumozott Lenin-mauzóleum.
7. Száz sasszem meg száz sasszem az sok száz sasszem.
8. Ha összejöttök, ettek, ettek; ettől lettek a lettek molettek.
9. Rájár a rájára a rúd: rúd arája jó pár órája vár rája.
10. Ede, de bedezodoroztad magadat!

Az osztálykirándulás keretében a MIQN osztály várkutatótáson vett részt Egerben. Társadalomismereti feladat volt az egri vár ostromának, a janicsárok és végvári vitézek életének bemutatása – akár napló formájában. Így születettek az alábbi írások.

A HÓHÉR NAPLÓJA

1552. szept. 10.

Azoknak mondom, akik még nem olvasták az előző naplóbejegyzéseimet, hogy engem mindenki utál, de akiket kivégeznek, azokat még jobban utálják. Az apám azt akarta, hogy vigyem tovább a családi hagyományt és legyek kovács. De engem kiskoromban sem szeretett senki, és én se szerettem senkit, leginkább mindenkit gyűlöltem. Ezért választottam a hóhéri „hivatást”. És persze a fizetés miatt.

Eleinte keveset kellett dolgoznom, de miután megtudtuk, hogy közeleg a török, egyre több feladatom lett. A török hírére Dobó István kapitány úr kiadta a parancsot a vár megerősítésére, és folyamatosan jöttek a környékbeli lakosok a várba menedékkért. Mivel hadiállapot volt, fontos volt, hogy a legnagyobb rendben menjen minden. Vigyázni kellett az élelem-, víz-, és fegyverkészletekre. A büntetések is egyre szigorúbbak lettek. Aki esetében a leghalványabb gyanú is felmerült a vár elárulására, azt azon nyomban börtönbe vetették. Ha pedig bebizonyosodott bűnössége, akkor pedig kivégeztem.

1552. szept. 11.

Korán keltett egy már felfegyverzett katonára, hogy menjek én is védeni a várat. Mielőtt elindultam, még lehajtottam egy-két felest, hogy bátorságot öntsek ereimbe.

1552. szept. 13.

Megpróbálom felidézni, hogy mi történt

az előző bejegyzésem óta. Sietnem kellett, megpróbáltam végigfutni a várfalon, ám ami csak egy-két felesnek indult, az a végén már fél liter pálinka lett. Ezért futás közben leszédültem a várfalról. Egy falnak támasztott létrában sikerült zuhanás közben megkapaszkodnom. Egy turbános török megpróbált lelökni a létráról, de addig lökdöstük egymást, míg ledöntöttük a létrát. A landolással szerencsém volt, mert a török felfogta az esésem, de még így is elájultam. Szerencsére a törökök értékes embernek hittek (mert a legutóbb kivégeztem nemes ruháját vettem fel), így nem ölték meg, hanem elvittek kihallgatásra.

1552. szept. 16.

Már negyedik napja a törökök fogságában vagyok. Folyamatosan azt akarják, hogy rajzoljam le a vár tervrajzát. Meg is akartak kínozni, de mondtam, hogy nekem nem tudnak újat mutatni, mert én hóhér vagyok, és egyébként sem tudok semmit a vár alaprajzáról. Csak nem sikerült meggyőzőnöm őket, amikor elkezdtek a kínzást, én csak jót nevettem a kínzóeszközöken. Először a kínzómmal barátkoztam össze, mert adtam neki néhány szakmai jó tanácsot, meg egy kicsit a tartalék pálinkámból is. Nagy kópék ezek a törökök, azt hiszik, hogy Allah nem lát el idáig, így nyugodtan ihatnak! Ezért akarnak itt maradni. Jó lesz ez itt nekik.

Kazai Kornél (MIQN!?)

EGY TÖRÖK JANICSÁR NAPLÓJA

1552. október 15.

A gyász miatt a tegnapi naplóbejegyzésem elmaradt, gyorsan összefoglalom az eseményeket. A magyarok lőportartalékának jó nagy része felrobbant – meg vagyok róla győződve, hogy Allah meghalotta könyörgésünket. Hosszasan imádkoztunk, majd reménykedve nekiindultunk az ostromnak, az addigra már jól tapasztalt gyenge pontokat használva. Teljesen biztosak voltunk a győzelemben. Ekkor azonban ég és föld összeesküdött ellenünk: lángoló kerekék söpörtek át soraikra. Hogy honnan szedték ezt a szerkezetet, csak az ördög tudja, de mindenképpen megfizetnek érte – drága barátom, Juszuf is esett.

Ma azonban újult erővel megkezdtük a munkálatokat a vár elfoglalása érdekében. Buzgón imádkoztunk Allahhoz, hogy segítsen nekünk, majd mindenki ment a dolgára. Terveztünk egy Varkoch-kapu elleni rohamot (ebből nem lett semmi), aknát ástunk, és három oldalról nyitottunk tüzet, megpróbáltuk a bástyákat romba dönteni.

Tudtam, rengetegen rettegetek attól, hogy itt fognak meghalni – és volt, aki tényleg el is esett közülük. Én nem félek, már nem, Juszuf meghalt, nekem nem volt családom, a feleségem meghalt, mielőtt eljöttem volna otthonról. Így hát értük küzdöttem, nagyon sokat dolgoztam, és a munka elvette a gondolataimat elhunyt szeretteim felől. Csak azt akartam, hogy a pogányok megfizessenek Juszuf haláláért, hát az ágyúkhoz kértem magam. Tudom, hogy haladt a magyarok által csak „tárgy”-ként emlegetett szerkezet építése is, ami egy hatalmas, mozgatha-

tó emelvény volt, védelmet nyújtott a vár megközelítésében, és könnyen be lehetett vele jutni a falakon. Úgy látom, hogy végre valami jól sikerült. Most mennem kell, mert én leszek az egyik, aki ezeken az állványokon betör a várba. Később részletelesen megírom találmányunk szerkezetét, hogy fennmaradjon. És az élményeimet is! Most megfizetnek a kutyák...

Megjegyzés: A „tárgyak” szerkezete nem maradt fent a török janicsár naplójában, mert ott halt meg az egyik ilyenem.

Az 1552-es ostrom ideje

A mai napon is ugyanannyi lótni-futni valóm van, hogy egy percre sem tudok megállni. De jobb is így. Szeretek segíteni, tudni, hogy hasznomat veszik, és a munka közben legalább nem gondolok azokra az emberekre, akiket ismertem, és a szemem láttára haltak meg.

Bornemissza Gergely úrnak nagy ötlete támadt a reggel, de nem árulta el nekem, csak annyit mondott, hogy majd meglátom és akkor majd eláll a szavam. Kíváncsi vagyok, mi lehet az, de biztosan valami jó, mert Gergely úr elégedetten sietett hol ide, hol oda, miközben utasításokat adott az apródjainak. Engem meg elküldött a kovácsokhoz szegekért, jó sokért, aztán futottam a már felrobbant löporrak-tárba egy kevés löporért – nagyon takarékoskodnunk kell azzal, nehogy elfogyjon! – és gyújtózsínóért, majd elküldött abroncsért, hordókért, kerekékért – csak azt tudnám, vajon miért? De összeszedtem neki én mindent, ő pedig megsimogatta a fejem, és megdicsért. Büszke voltam magamra.

Aztán mikor kifulladásra ott ültem mel-

lette és egy csuporkából vizet ittam, oda-
 szólt nekem: lőpor helyett minden más
 megteszi. Menjek, szóljak anyámnak,
 hogy ahány forró vizes fazekuk van, mind
 hozzák a palánkra, öntsük rá a törökök fe-
 jére. Homlokráncolva, vigyorral a képe-
 men futottam át az udvaron a konyhára,
 ahol édesanyám többedmagával sütött-fő-
 zött a katonákra. Megcsapott a gőz és a le-
 vegőtlen meleg, mikor kinyitottam az aj-
 tót és bementem.

Anyám örült nekem, kérdezte, mi jót
 csináltam, mire röviden neki is mindent
 elmeséltem, onnantól, hogy reggel Ger-
 gő úr megkért erre-arra. Aztán mielőtt az
 asszonyok a konyhán megvitatták volna,
 mire kellhet ez a sok furcsaság, előadtam,
 miért vagyok itt.

„Jaj, de hát ma galus-
 ka lenne az ebéd, hát hogy
 vinném oda a vizet?” – jaj-
 gatott anyám. „Julis, gyere,
 gyorsan szedjük ki a galus-
 kát, hadd vigyék a vizet!”

Ekkorra már több em-
 ber – kovácsok, asztalosok,
 bognárok – ott állt az ajtó-
 ban a vízre várva. Az egyi-
 kük bekiáltott, hogy nincs
 idő kiszedni a galuskát, ha-
 nem hozzanak még kana-
 lakat, szűrős dolgot, tűz-
 deljék rájuk a galuskákat,
 és azt is vágják oda a tö-
 rök kutyákra. Nekem meg-
 tetszett ez a gondolat, ad-
 dig sem fogy a lőporunk,
 galuskát meg lehet főz-
 ni még – de anyám tovább
 sopánkodott, hogy oda-
 lesz az ebéd, és most mit ad
 majd az éhes várvédőknek.

„Majd esznek azok kenyeret” – felelt egy
 bognár, és egy társával felkapva a galuskás
 fazekat elindult.

Hamar kiürült a konyha, csak két nő
 maradt ott, hogy további fazekakban
 utánpótlásnak vizet forraljon. Anyám még
 mindig az ebédről beszélve kullogott a sor
 végén, kezében hústúkkal, amiket aztán
 kiosztott az asszonyoknak – és megkezdő-
 dött a galuskadobálás.

Egy küldönc futott oda hozzám, míg a
 konyhából kiszabadult harcias asszonyo-
 kat bámultam. Azt mondta, Gergely úr
 szeretné, ha ott lennék, mikor kipróbálja
 a tüzes kereket, működik-e, mégiscsak én
 szereztem be a hozzávalóit!

Borbély Tünde – MIQN?!

EGY JANICSÁR NAPLÓJÁBÓL

1552. október 15.

Az október negyedikén nyakunkra bocsátott tüzes kerék óta romlik a helyzet. Az ember azt hinné, hogy könnyedén elbánunk ezzel az ostoba kis végvárral, ám a védők borzasztó kitartóak, mi pedig fáradunk. Őket páncél védi, nekünk pedig csupán egy pajzsunk van. A helyzetet az is rontja, hogy idén korán jönnek a fagyok, illetve fagy az élelmünk, ráadásul ezen az istenverte földön oly sok járvány van, mint égen a csillag... A minap az egyik harc során anynyi katonát veszítettünk, hogy három napja a halottainkat hordjuk. A jani-csártársakkal megegyeztünk abban, hogy mivel ez a csata úgyis elveszett, megtagadjuk az agák parancsait. Így ma, mikor azzal kerestek fel, hogy „a gyaurok fáradnak, most kell harcolni”, megmondtam nekik, hogy elegendem van ebből a várból, Allah elfordult tőlünk, a magyarokat pártolja, és így semmi értelme az ostromnak. Ha harcolni akarnak, hát tegyék maguk...

EGY HÍRES ITÁLIAI ÉPÍTÉSZ LEVELE MESTERÉNEK EGERBŐL

Tisztelt Mesterem!

Tudom, hogy nagyon régen írtam önnek, de oka van annak. Gyönyörű hazánkból, Itáliából elszóltott a kötelesség a törökök által feldúlt Magyarország egyik legszebb lovagvárának felújítására, melyből – hitem szerint – segítségemmel egy nap még modern és erős végvár is lehet.

Bár borzasztóan vártam ezt a munkát, amint ideértem az építendő területre, megdöbbentő látvány fogadott. Nem igazán tudom, mi tévő legyek. Az még csak hagyján, hogy a falakat nagyon puha és könnyen porladó kőből építették az ostoba magyar mesterek, melyek egyáltalán nem bírják az itteni kemény teleket, és állandóan szétfagynak, de a vár mellett egy magas domb húzódik, melyről könnyedén lehet lövöldözni a várba... (Képzelteti, ez mekkora pusztítást okozott a legutóbbi csatánál.)

Szerencsére a nagytiszteletű Perényi Péter püspök úr igen felvilágosult nézeteket vall, és sok korszerű itáliai épületet tanulmányozott, így ezt az erőrendszert is azokhoz hasonlóan szeretné átalakítani. Tehát van remény.

A kérdésem az lenne, hogy ön mégis hol kezdené el ezt a temérdek munkát? Mert én arra gondoltam, hogy ezt a nyavalyás dombot is hozzákapcsolom a vár épületegyütteséhez, és ezzel nemcsak megszűnne a belövöldözés problémája, hanem még a huszároknak és lovaiknak is lenne saját lakrészüik. Azonban felmerült bennem a kérdés, hogy mégis hogyan tudnám ezt véghezvinni anélkül, hogy lebontanám azokat az ócska falakat. Mert ha ezt megteszem, és közben a törököknek megint eszükbe jut háborúzni, a szerencsétlen várvédőknek nem lesz faluk, amit védhetnek...

Mellékelten elküldöm önnek a vár alaprajzait és a környék helyszínrajzát, továbbá azoknak az alapanyagoknak a mintáit, amiket ebben az országban is be tudok szerezni. Tisztelettel kérem, hogy nézze át őket, és ha döntésre jutott, írja meg ötleteit, javaslatait.

Őszinte híve:

Alessandro Vedani

Kákos Anna – MIQN?!

Csizmadia Ágnes (MIQN) rajzai: Eger egykor és most

EGY EGRI LÁNY NAPLÓJA

(részlet)

1552. szeptember 27., péntek

Eger vára ostrom alatt áll immáron tizen-nyolcadik napja. Ozman népe végeláthatatlanul özönlik a vár ellen. Látom, hogy nem véletlenül minket vettek ostrom alá. Fontosak vagyunk, ha minket nem sikerül legyőzni, akkor nem tudnak tovább hódítani. Muszáj megállítanunk őket. Eleinte csak a férfiak harcoltak. Én akkor rendszerint a konyhában főztem, vagy épp sebesülteket láttam el a vár erre a célra kialakított szegletében – mikor mire volt szükség. Ám ez mára megváltozott. Néhány napja mi, nők is csatlakoztunk a küzdelemhez őszinte örömmre.

Mindig is szerettem volna harcolni, főleg vívni, de sajnós a nőknek ezt nem lehetett. Persze, mint szinte mindenben, ebben is az édesanyámra ütöttem, bár meg kell valljam, apám se bánta soha, hogy a lánya nem olyan, mint a többi. „Úgy is mindig fiút akartam, vagy legalább egy tűzrólpattant leánygyermeket” – nevetett mindig, ha szomorúan kérdeztem tőle: „Édesapán, mért olyan nagy baj, hogy én a házimunka helyett szívesebben harcolok?”

Mikor kislány voltam, keresett nekem vívómestert, akitől még ő tanult, bár igazán sose értették, miért. Ez velem se volt másként. Minden nap gyakoroltam, és ahogy évről évre egyre fejlődtem, úgy néztek rám egyre furcsábban az emberek. „Egy leány karddal a kezében?! Ki hallott még ilyet?” – mondták, ahányszor csak vívni láttak. Sose tudták megérteni, mért hordok kardot az oldalamon kosár he-

lyett. Igazából nem is vártam el soha megértést. Édesanyám már a kezdetektől belém nevelte a kitartást és az erőt, apám pedig arra tanított, ne érdekeljenek a többiek.

Mire tizenhat éves lettem, megtanultam teljesen figyelmen kívül hagyni a véleményüket. Talán a – sokak szerint túlságosan is – heves vérmérsékletem, talán csak a hazám iránti szeretet vagy a lelkiismeret játszott közre akkor is, mikor megtudtam, hogy Eger vára ostrom alá került. A hír hallatán nem haboztam, beálltam várvédőnek és konyhalánynak. Persze titokban a kardomat is magammal hoztam, mert sejtettem, hogy még szükségem lesz rá.

Így is lett. Három napja én és az egyik itteni barátném, Anna kiküzdöttük, hogy kardot foghassunk és segítsünk a harcban is. Lelkesedésünk láttán sokan felbuzdultak. Mára szinte minden nő részt vesz a harcban. Én természetesen általában

karddal küzdök, de van, hogy lesietek a konyhába és Annával felvisszük a több liter szurkot, amivel ma sajnos nem csak az ozmanokat sikerült megégetnünk, ugyanis az edény nagyon forró volt, és Anna egyik botlása miatt megkapta a felkarom. Neki azt mondtam, nem fáj, de azért még most is érzem, hiába kötöttem be. De tudom, most nem én vagyok a fontos, hisz' annyi más, nálam sokkal bátrabb ember küzd az életéért ebben a pillanatban is, míg én csak békésen írok az apámtól kapott naplóba, melynek első lapján ott áll az üzenet: „Ne feledd soha, mit tanítottam: te egy erős, okos és bátor leány vagy, elvárom, hogy akként is viselkedj! Tudom, hogy büszke leszek rád!” Ezek a gondola-

tok mindig erőt adnak nekem, bármilyen kilátástalannak is tűnik a helyzet. Tudom, hogy hatalmas a túlerő, ahogy azt is, hogy a zsoldos katonák semmire se mennek ellenünk, hiszen mi szívből védjük a számukra kedvesek életét és a szívünkhez oly közel álló hazánkat.

Viszont most már tényleg nem írhatok többet, nem hagyhatom tovább szenvedni a bátor sebesülteket, úgyhogy megyek. Anna megkért, hogy ma én főzzek. Talán már ő is rájött, hogy Esztert nagyon veszélyes egyedül a tűzhely mellett hagyni... Bár ki tudja, a dolgok jelenlegi alakulása szerint lehet, hogy még hasznát vesszük a kisebb-nagyobb robbantgatásainak...

Varga Maja, MIQN?!

SZAKKÖRÖK 2016-2017

Szakkör neve	Ki tartja?	Mikor, mettől-meddig?	Hol?	Rövid leírás
Vitaszakkör	Rózsa Kata	Kéthetente 90 perc	A 17	Minden második héten különböző kérdésekben, előre és közösen összeállított tematika alapján vitázunk. Ez azt jelenti, hogy egy bővíthető lista alapján ti döntitek el, hogy aktuálisan milyen témát járjunk körül.
Író–Olvasó Önképző	Hargitai Bea	Péntek 14:30-16:00	B12	Nagy múltú tehetséggondozó szakkör azoknak, akik szeretnek olvasni, szívesen írogatnak novellákat, nem rettennek vissza attól, hogy péntek délutánonként irodalomról beszélgeszenek, sőt a kritikát is el tudják viselni.
Másik '16	Majer Tibor	Hétfő 14:30-16:00	Színház- terem	Kezdő színjátszó csoport 7-8. évfolyamosoknak
Másik '11	Majer Tibor	Szerda 15:30-17:30	Színház- terem	Haladó színjátszó csoport 9-11. évfolyamosoknak (A csoport új tagokat nem tud fogadni.)
International Cuisine: Cooking in English	Rob Dawson and Szakács Edina	Kétheten- te péntek 14:30–16:00	Ebédlő	For those that want to cook and speak English
Saját testsúlyos edzés	Kámán Attila	Hétfő 7.; 8 óra	Torna- ház	
Fitness	Béres-Deák Barbara	Hétfő 7.; 8 óra	Torna- ház	

Bútor design a Technikában	Jelentkezés: technika@hellowood.eu	Első alkalom: október 20. (csütörtök) 15:15 összesen 6 alkalom, alkalmanként 3 óra, az időpontokat közösen beszéljük meg a résztvevők	Technika	Egy közös alkotófolyamat, amely során a cél egy közösségi bútor létrehozása – a Ti igényeitek alapján, veletek együtt. Ha másképp képzelnéd az osztálytermed, vagy van ötleted, hogyan lehetne a közösségi tereket bebútorozni, ha nyom a széked vagy alacsony az iskolapad, akkor számítunk rád, hogy elmondd a véleményed, és közösen megvalósíthassuk a tökéletes környezetet számotokra!
Afrikai tánc	Tawana Abdallah	17.00 órától – a nap még bizonytalan		„Tawana Abdallah vagyok, 18 éves, Szomáliából érkeztem egy évvel ezelőtt. Az afrikai táncal már gyermekkoromban megismerkedtem, hiszen a szülőföldemen ennek óriási hagyománya van. Az afrikai tánc nemcsak a mozgáskoordináció fejlesztésében segít, hanem segít közelebb kerülni az afrikai kultúrához is. Nemcsak egy különleges mozgásforma, de fantasztikus közösségépítő és jellemformáló szerepe is van.”
Szakkör a mediációról	Orbán Dóra Kocsis Márta Fancsaliné Nagy Marianna	Havonta egy alkalom, 90 perc; időpont megegyezés szerint		A mediáció egy erőszakmentes konfliktuskezelési módszer. A szakkörön ennek elméletével és gyakorlatával foglalkozunk

TEHETSÉGGONDOZÁS A POLIBAN

Iskolánk 2013 óta regisztrált Tehetségpontként működik. Szeretnénk a továbbiakban is a Tehetségpontok hálózatának minél több lehetőségét, előnyét kihasználni, ezért a célunk a tanév során, hogy akkreditált tehetségponttá váljunk.

Számunkra fontos, hogy diákjaink hatékony segítséget kapjanak tehetségük felismeréséhez és kibontakoztatásához. Ezért több tehetséggondozó szakkört is indítunk:

- Várostörténeti szakkör
- Programozás – túl a LEGO kockán
- Író –Olvasó Önképző
- Természettudományi szakkör – Színek és fények

Folytatjuk tovább a tutorálást is. A tutoriális rendszer célja a tanulás értékének megerősítése a Politechnikumban. Polis diákok segítenek a tanulásban alsóbb éves vagy a saját évfolyamukra járó diákoknak.

Azok a diákok, akik úgy érzik, valamelyik tárgyból szükségük van segítségre a tanulásban, ingyen vehetik igénybe ezt a szolgáltatást.

Továbbá szeretnénk támogatást nyújtani a szülőknek is bármely tehetséggel összefüggő kérdésben.

Nádasdi Zsuzsa

DEÁK 17
GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI
MŰVÉSZETI GALÉRIA

PÁLYÁZAT

A Deák17 Gyermekek és Ifjúsági Művészeti Galéria kreatív péntek délutáni programsorozata

Az alábbi alkalmakon az iskolai rajzórák gyakorlatait hátunk mögött hagyva, az ötletek és alkotás szabad formáit felhasználva a képzőművészet határterületeit fedezzük fel.

A sorozat alkalmai együtt és külön-külön is kifejtik fejlesztő hatásukat.

A foglalkozásokon való részvétel ingyenes.

Korosztály: 10-18 év

Létszám: max. 12 fő/alkalom

Időpontok: havonta 1x péntekenként 15 és 17 óra között. Érkezés: 14:45-ig

Regisztráció: muzeumpedagogia@deak17galeria.hu (regisztrációs határidő a foglalkozás megkezdése előtt 24 órával), szükséges adatok: név, életkor, iskola, szülő illetve gyermek telefonszáma.

Időpontok:

- 2016. szeptember 16. Kortárs építészeti és makettező workshop
- 2016. október 21. Camera obscura készítő workshop
- 2016. november 18. Látvány és színpadtervező workshop
- 2016. december 2. péntek D ünnepi Extra Kiadás

Bartók újratöltve

A pályázat célja: kreatív, több művészeti területen jártas csoportok versenyre hívása Bartók Béla *A kékszakállú herceg vára*, *A csodálatos mandarin* vagy *A fából faragott királyfi* című színpadi művének 21. századi formába öltésére, színpadi produkcióvá formálására.

A pályázó csoportokat igazán komplex feladat elé állítjuk: dolgozzák fel és „töltsék újra” 21. századi formában a művet. A történet marad, de a vizuális és kreatív látvány és a színpadi megjelenés (a jelmezek, a színpadkép, a díszletek, a plakátok, videók, animáció) modern formát ölthet, sőt akár új műfajban is újraálmodhatják az alkotók legyen az a rap, a pantomim vagy bábjáték.

A pályázás feltételei:

- pályázók kora: 14-23 éves korig (két korcsoport: 14-18 éves korig és 19-23 éves korig)
- felhasználható médiumok: animáció, jelmeztervek, rajzok, alkalmazott grafikai alkotások, makettek, zenei anyagok.

A legjobb terveket kiállítjuk galériánkban, a szakmai zsűri által legjobb elgondolást pedig színpadra is visszük egy budapesti színházban.

További részletek a honlapon! <http://www.deak17galeria.hu/esemenyek/bartok-ujratoltve---palyazat>

Leadási határidő: 2016. október 28.

Érdeklődni lehet: info@deak17galeria.hu +36-1-266-0482

PÁLYÁZAT

Országos irodalom és nyelvtan levelező verseny

A korábbi évekhez hasonlóan az idén is elindul a *Szivárványhíd* irodalmi és *Nyelvmester* nyelvtan versenyünk 5-12. osztályosok részére, valamint egy új olvasóversenyt is indítunk. (Olvasóversenyünkről a honlapunkon megtalálható minden információ. <http://levelezoversenyek.hu/olvasoverseny/>.)

A legfontosabb információk irodalom és nyelvtan versenyünkről:

- Korcsoportok: 7. és 8. osztály és 9-12. osztály
- A verseny menete:

A verseny 5 fordulóból áll. Október elején indul és 2017 áprilisában lesz vége. A feladatlapokat honlapunkról lehet majd letölteni előre megadott jelszóval. A feladatlapokat rejtvényekkel, érdekes feladatokkal, könyvtárlátogatással színesítjük. A feladatok megoldására kb. 3 hét áll rendelkezésre. Ezután postán kell szerkesztőségünkbe eljuttatni. Mi kijavítjuk, és a válaszbörítékben azonnal visszaküldjük.

- Nyeremények:

Az 5. forduló végén a pontokat összesítjük, és minden korcsoport első három helyezettjének lehetősége lesz elindulni a fődíjért egy szóbeli fordulón. A szóbeli forduló nem kötelező, csak egy extra lehetőség további ajándékokért. Azok, akik nem vesznek részt a szóbeli fordulón, ugyanúgy megkapják a helyezetteknek járó díjat, ami egy ajándékosomag könyvekkel, tanszerekkel. Minden diák, aki mind az 5 fordulót beküldte, oklevelet kap. Az elért eredményekről értesítjük az iskolák igazgatóit is kiemelve a tanárok munkáját.

- Jelentkezés:

A versenyre egyénileg vagy csoportosan lehet jelentkezni honlapunkon online. Az egyéni és csoportos feladatlapok megegyeznek, csak annyi a különbség, hogy a csoportos versenyzőknek van egy extra, nagyobb terjedelmű feladat, projektmunka is. Egy csoportban 2-3 fő dolgozhat.

- Nevezési díjak és fizetés:

Egyéni: 3800 Ft /fő / tanév; csoportos: 2800 Ft/fő/tanév.

Nevezni honlapunkon keresztül lehet 2016. október 7-ig.

Nevezek az 5 fordulós versenyekre: <http://jelentkezés.levelezoversenyek.hu/pages/index.php>

- További információ: Kraulis Mónika (tel.:87-434-532) és Marget Marget (tel.:30/248-0661). E-mail: szivarvanyhid@hebe.hu, nyelvtanverseny@hebe.hu
- Tematika

Az egyes fordulók témakörei, valamint a mintafeladatok megtalálhatóak a honlapon:

Szivárványhíd tematika: <http://levelezoversenyek.hu/irodalom/>

Nyelvmester tematika: <http://levelezoversenyek.hu/nyelvtan/>

SZENTMIKLÓSI TAMÁS: ANYA CSAK EGY VAN

Részletek

Második emeleti belvárosi lakásban működő vállalati bölcsőde a Ferenciek tere közelségében. Mamónak, aki az Egyetem térnél tanít, lyukasórája van. Elhatározza, hogy meglátogat. Már azon is meglepődik, hogy tárva-nyitva talál mindent, akadálytalanul jut be hozzám. És amit lát! Hárman ücsörgünk a rácsos ágyban, két társam ürüléket ken szét arcomon, amit én buddhista szerzetes módjára tűrok. Mamó, Tőle szokatlanul, patáliát csap, egy-két keresetlen szót intéz a gondozónőkhöz, ideges mozdulatokkal összekapodja a holmim, és hazavisz. Többé nem visz bölcsődébe.

*

Hároméves múltam, kint az utcán lövöldöznek, a ház lakói a pincében húzzák meg magukat. Mamó esténként vörös paplannal takar be, és elalvás előtt jóéjszákát-puszit ad a homlokomra.

*

Óvodás vagyok, de nem szeretem. Utálom a csendespihenőt, az ebédlőt, azt, hogy mindenki egyszerre eszik, és mindent meg kell enni. Sokszor az asztal alá tüntetem az ételt. Az egyik nap bezárnak a végcébe, mert rosszalkodtam. Sokáig veszteglek odabenn egyedül, amíg a többiek kint játszanak a téren. Otthon elmesélem, mi történt. Mamó karórát vesz nekem, hogy tudjam, mikorra kell hazamennem a térről, és azt mondja, nagyfiú vagyok, többé nem kell óvodába járnom.

*

Hétéves vagyok és irdatlanul nagy a fejem. Olyan, mint most. Anyámmal végigjárjuk előbb a Rákóczi utat, aztán a Lenin körút nagy részét, számtalan boltba benézünk, de sehol nem találunk méretben és fazonban is megfelelő ellenzős sapkát. Kifutnék a világból szegyenemben, de Mamónak sikerül megvigasztalnia – egy cukrászdában kötünk ki.

*

Hétéves vagyok, és hármunkkal zötyög a villamos: Anyu, Apu és én. Egyfolytában jár a szám, jókedvem van, ritkán vagyunk így együtt. „Amikor szerelmeskedni akar veled, apu mindig a füledbe dugja az ujját. Miért?” – kérdem széles mosoly-

lyal. Mamó elpirul, és ujját a szája elé tart-
 va csendre int.

*

Hétéves vagyok és hurrá, nyaralunk. Für-
 dünk a Balatonban és labdázunk Mamó-
 val. Ahogy felém dobja a labdát, virág-
 mintás egyrészes fürdőruhájának váll-
 pántja lecsúszik, és elővillan hófehér ke-
 ble. Az egész egy pillanat műve csupán, de
 nagyon izgalmas.

*

Nem tudom, hány éves vagyok. Apám fel-
 kerekedik a Magyar utcai lakásban, télika-
 bátba bújik, leront a lépcsőn, a hátsó ka-
 pun kiviharzik, a sarkon jobbra fordul,
 hogy a Károlyi kerten átvágva az Egyetem
 téri iskolához érjen, s meglepje a tanítás-
 sal éppen végző Anyámat. Késésben van
 és sűrű a télvízi köd. A tér közepénél jár-
 hat, amikor megpillantja a korábban vég-
 ző Mamót, s dörgedelmes hangján rá-
 köszön. Mamó nem ismeri fel a ködben,
 megretten, és lélekszakadva rohan hazáig.
 A család még hónapokig nevetgél a tör-
 ténteken.

*

Nyolc-kilenc éves vagyok. Nyári szünidő
 az iskolában, Mamó azonban most is ta-
 nít a gépíróiskolában. Nincs, aki vigyáz-
 zon rám. Mamó megoldja. Elvisz az V. ke-
 rületi Egyetem utca és Irányi utca sar-
 kán álló Metro Építő Vállalat kultúrott-
 honának a mozijába, s befizet a Kocsubej
 (1959) című szovjet filmsoda három vetí-
 tésére. Kocsubejről tudni illik, hogy a pol-
 gárháború idején, 1918-ban a vörös kozá-
 kok lovas brigádjának legendás parancs-
 noka volt – vagy nem. Ha jól emlékszem,
 összesen hat forintért mozizhatok kettőtől
 nyolcig. Jól érzem magam, de izgulok, alig
 várom, hogy értem jöjjön, mert tudom,

hogyan hoz édességet.

*

Tizenéves vagyok. Aput várjuk a repülő-
 téren. Amióta az isten felvitte a dolgát, so-
 kat utazik külföldre. Bemondják, hogy a
 gép másfél órát késik. Mamó szemében
 könnyek jelennek meg.

*

Tizenegy éves vagyok. Anyámmal ücsör-
 günk a nagyszobában. Apám még dolgo-
 zik. Hirtelen csengetnek. Német, persze
 keletnémet vendég áll az ajtóban. Félreér-
 tett valamit, a vártnál jóval korábban ér-
 kezett. Mamó betessékeli, aztán eltűnik a
 konyhában. Addig én tartom szóval a ven-
 déget, már gagyogok kicsit németül. Fél-
 óra múltán halászlé gőzölög a tányérok-
 ban. A vendégnek felettebb ízlik, s kérdi,
 milyen halból készült. „Konzervből” – vá-
 laszolom vigyorogva. Mamó majd elsúly-
 lyed szégyenében, és évekip nem bocsátja
 meg az indiszkréciót.

*

Tízéves vagyok. Vasárnap lévén, mennem
 kell a tízórás diákmisére a Ferenciek téri
 katolikus templomba. Délre érek haza, a
 ruhám csupa kosz, mert mise helyett fo-
 ciztam a Károlyi kertben. Mamó mindent
 ért, de nem szól egy szót sem. Többé nem
 kell misére járnom.

*

Tizenkét éves vagyok. Este nyolc óra kö-
 rül jár az idő, Anyám, nővérem és én a
 nagyszobában teszünk-veszünk. Egy ki-
 csit még tévézünk, aztán lefekszünk alud-
 ni, gondoljuk. Igen ám, de cseng a tele-
 fon. A központból agyondohányzott női
 hang közli, hogy interurbán hívásunk lesz
 Rómából. Apám van ott „hivatalos úton”.
 Már tizenegy óra is elmúlik, amikor végre
 újra hajlandó felcsörrenni az átkozott ké-

szülék. Kiderül, Apám csak azért jelentkezett, mert elfelejtette, hogy Csilla nővérem milyen színű pulóvert kért tőle ajándékba. Pukkadozom a méregtől, Mamó arca azonban ragyog, hogy hallhatta Apu hangját.

*

Tizenhárom éves vagyok. Véletlenül az asztalon felejttem a fehér füzetem, benne egy újonnan írt verssel. Mamó megtalálja, és a közös ebéd előtt kezdi felolvasni. Fülig vörös képpel felugrom az asztaltól, kitépem a kezéből, és kirohanok vele a konyhába. Mamó utánam siet, nem győz bocsánatot kérni. Látom rajta, hogy komolyan gondolja és megenyhülök.

*

Tizenegy éves vagyok, és focizni járok a Fradiba. Egy délutáni edzés után Logody Laci bácsi, a legendás ősz hajú intéző szól, hogy akinek van kedve, jöhet labdaszedőnek a Népstadionba, a tokiói olimpiá-

ra készülő csapat játszik edzőmérkőzést. Gondolkodás nélkül jelentkezem. Nem tudok telefonálni, nincs időm hazaugrani, hogy szóljak szüleimnek. Éppen hazaérek kapuzárás előtt (utána már csak a házmestert lehet felcsengetni) a mámorító villanyfényes meccsről, ahol Bene Ferencnek is visszapasszolhattam a labdát. Mamó nyit ajtót. Egyszerre sír és nevet.

*

Tizenkét éves vagyok, és amíg mi, gyerekek Fonyódon nyaralunk a nagyszülőkkel, szüleim egy hónapos olaszországi körutazásra mennek. Ráadásul őszre kicserélődik a lakás teljes bútora. Nagy sokára tudom meg, duzzogok is miatta, hogy Mamónak négyes találatja volt a lottón. Szent meggyőződése, hogy azért, mert egy héttel korábban egy külföldi vendég, bizonyos Ursula beleült egy fotelbe pottyant varrótűbe. Mamó mindig a családtagok születésnapját játszotta meg, ettől a szokásától haláláig nem vált meg, s az utolsó pillanatokig hitt a család minden e világi gondját megoldó nagy nyerevényben.

*

Általános iskolába járok, egyik héten dél előtt, a másikon délután van tanítás. A focizás és a meccsnézés a legnagyobb szenvedélyem. Sajnos a délutáni órák időnként egybeesnek a tévéközvetítések időpontjával. Olyankor Mamóhoz fordulok, hadd maradjak otthon. Rengetegszer hiányzom „családi okból” az iskolából.

*

Tizenéves vagyok. A szomszédban lakó Kövér családhoz keletnémet vendégek érkeznek. Kövérék „egyszerű” emberek, egy árva szót nem beszélnek idegen nyelven. Áthívják, hogy segítsék a társalgásban. Hamar előkerül a likőr, engem is itatnak,

és bizony ízlük. Tíz után keveredem haza, a két lakás közti öt métert alig tudom két lábon megtenni. Lakásunkba érve az első utam a vécébe vezet. Hányok. Aztán rögtön ágyba bújok, forog velem a világ. Mamó az ágyam szélére ülve mosolyog rám: „Látod, érdemes németül tanulni.”

*

Tizenhárom éves vagyok, tegnap meghalt a gégerákos Nagypapa a kórházban, és ma közvetítik a tévében a magyar–brazilt Liverpoolból. Apám magába roskadva, öszszegörnyedve, fájdalmas arccal rostokol a nagyszobában. Vágni lehet a füstöt, egyik cigarettáról a másikra gyújt. Mindjárt kezdődik a meccs, amelyet hónapok óta várok. Könyörögve nézek Mamóra, aki olvas a tekintetemből, és jelzi, hogy hagyjam magukra őket. Kimegyek, idegesen toporogok a kisszobában. Néhány perc múltán bedugja a fejét az ajtón: „Nézheted!”

*

Tizenöt éves vagyok. A Váci utcában újonnan nyitott Napoletana nevű olasz étterem kerthelyiségében ülünk, Apám, nővérem és én. Mamóra várni kell, a varrónőtől jön. Apám bézs színű selyemanyaggal lepte meg Olaszországból, abból csináltat magának ruhát. Kényelmetlen az ülés, a nádfonatú szék nyomja a fenekem, kezdek türelmetlenné válni. Mamó végre felbukkan, alig ismerek rá, fenségesen fest a szikrázó napsütésben. Mintha filmvászonról lépett volna le. A felsőrész ujjai és a szoknya azúrkék–bordó passzéban végződik. Heves szívdobogást érzek, nem is nézem, hanem bámulom. Most látom, mily szép ő!

*

Tizenéves vagyok. Rekkenő a nyári hőség. Apám izzadtan ér haza a „hivatalból” (copyright Mamó), a nagyszobában lerángat magáról minden göncöt, és beront a fürdőszobába zuhanyozni. Szokás szerint anyaszült meztelenül tér vissza a szobá-

ba, és úgy, pőrén, ahogy az Isten teremtette, beleveti magát egy fotelba. A fürdőszobából kivezető útját vastag vízcsíkok jelzik. Mamó vödrot és felmosóröngyöt ragad, és némán eltünteti a nyomokat. A béke szent.

*

Tizenéves vagyok. Rendkívüli nap a mai. Szüleim színházba készülnek együtt, ami jó, ha szökőévente egyszer előfordul. Mamó délután még fodrászhoz is elment, hogy új frizurát csináltasson. Kora este Apám lezuhanyozik, körülötte persze minden „csatátér” (copyright Mamó), aztán Anyám is elvonul, hogy rendbe tegye magát. Hirtelen éles sikoly a fürdőszobából. Mamó lép elő sírásra görbülő szájjal, a frizurája szánalmas látványt nyújt. „Pali, a bojler, a bojler!” Apám zuhanyozás után nem állította vissza a kart, és amikor Mamó a kád fölé hajolva meg akarta mosni az arcát, a rózsából kiáramló víz kar-

táctüzként zúdult vadonatúj frizurájára. Apám nem győz szabadkozni, Mamó nyel egyet, még szipog egy kicsit, aztán megembereli magát, és kitalálja, hogy inkább kalapban megy színházba.

*

Tizenhat éves gimnazista vagyok. Egyetlen tárgytól félek, a politechnikától. Hiába minden igyekezet, hiába próbálok ellesni az osztálytársak mozdulatait, a jobb sorsra érdemes szerszámok sírnak a kezemben. Most is fémkockát kell reszelnünk, méretre, milliméteres pontossággal. Szélmalomharc. Ennyi erővel atomerőmű építésébe is foghatnék. A nyomorult kocka dimbesdombos, és egyre zsugorodik, mert hol itt, hol ott kell javítani rajta. Lassan közeledik a beadási határidő, ha így megy tovább, bukás lesz a vége. Otthon elsirom a bánatom, Mamó nyugtatgat, csak lopjam ki a kockám a műhelyből, a többit elintézi. A következő héten kilopom, odaadom,

elviszi egy esztergályoshoz, s a legközelebbi órán valóságos remekművel lepem meg a hitetlenkedő tanárt. Nagy fémkocka esik le a szívemről.

*

Gimnazista vagyok. Apám egyik külföldi útjáról gyönyörű norvégmintás pulóvert hoz nekem. Rögtön fel is avatom. Másnap délután azonban nincs miből söröznünk a haverokkal, s potom pénzért elsőzom a ruhadarabot. A zimankós téli estén sörszaggal és hiányos öltözetben térek haza. Mamó rögtön átlát a szitán, de hallgat. (Negyedszázaddal később a történelem megismétli magát. Elérkezik a negyvenedik születésnapom, s Mamó, aki igen nagy becsben tartja a kerek évfordulókat, és kedves foglalatossága az ünneplés, nagy, fogantyús ezüsttálcával lep meg. Nem mondja, de tudom, azt akarja, legyen biztonsági tartalékom, és ha inséges idők jönnek, tegyem pénzzé, darabig majd megélek belőle. Másnap be is köszönt az inség, elsőzom – valószínűleg potom pénzért – a tálcát az első bizományiban. Mamó később gyakran vendégeskedik nálunk, eszünk-iszunk az asztalnál, de soha nem érdeklődik a tál felől. Biztos vagyok benne, tudja jól, mi lett a nemes portéka sorsa.)

*

Gimnazista vagyok, és áldom a sorsot, hogy fiúnak születtem. Tulajdonképpen azt teszek, amit akarok, illetve, amit el tudok titkolni. Mamó felfogása szerint ugyanis egy fiúra nem kell annyit vigyázni, mint egy lányra. Gyakran előfordul, hogy mire késő éjszaka hazaérek, három évvel idősebb nővérem, akinek szigorúan este tízig szól a kimenője, még mindig ott ül Mamó ágya szélén. Raporton. Egy-

szer, amikor beköszönök, elcsípek néhány szót: „Vigyázz. Egy nő mindenét elveszítheti, ha nem a megfelelő férfinak adja oda magát.”

*

Gimnazista vagyok. Annyit lógok az iskolából, amennyit nem szégyelleg – és nem teng túl bennem a szégyenérzet. Igen ám, de addig jár a korszó... Mamó összefut az utcán az egyik tanárommal, akit a pedagógus szakszervezetből ismer. A tanár sajnálkozását fejezi ki, hogy olyan sokat betegeskedem. Mamó belepírul a hallottakba, de megőrzi lélekjelenlétét, nem bukta le. Otthon magához int, és szemét összevonva annyit mond: „Többet ne forduljon elő. Palinak (Apám) nem szólok, nem akarom felidegesíteni”

*

Érettségire kellene készülnöm. A jeles eseményre Mamó öltönyt csináltat nekem. (A bankett éjszakáján/hajnalán barátokkal tejet lopunk egy közért elől, és agyonlocsolva egymást a ruhadarab kileheli lelkét.) Amikor elkészül, fel kell próbálnom. Kényelmetlenül feszengek, de Mamó meghatódva mustrál: „Tisztára úgy nézel ki, mint a Pali!”

*

Végzős gimnazista vagyok. Szüleimet eltiltom a ballagástól, még mindig abban a korban vagyok, hogy szégyellem őket. Látom, megbántódnak, nem így képzelték el a különleges napot, Mamó azonban félre von, és titokban bankókat csúsztat a marokomba.

Forrás: <http://www.naputonline.hu/2016/09/05/szentmiklosi-tamas-anyacsak-egy-van/>

Tartalom

A tavalyi év sikerei	2
Kutatók éjszakája	5
Gólyák, gólyabál	6
Varga Maja közösségi szolgálata	8
Irodalmi háziverseny	10
Nyelvtörök	12
Kazai Kornél naplója	13
Borbély Tünde janicsárként ír	14
Kákos Anna a török időkről	16
Csizmadia Ágnes rajzai	17
Varga Maja vallomása	18
Idei szakkörök	20
Nádasdi Zsuzsa a tehetségről	23
Pályázatok	24
Szentmiklósi Tamás emlékei	26
Utolsó oldal	32

A Poligráf-illusztrációk
a Mai Manó Ház
fotógyűjteményéből valók.

INTERNATIONAL HAIKU COMPETITION

The 7th annual HAIKU competition is organized by Gimnazija Vič in Ljubljana, Slovenia. The best haikus will be published in a book. The prize ceremony will take place on 31 March 2017 in Ljubljana.

The DEADLINE to hand in the poems is Friday 21 November 2016

You can send your poems to any English teacher.

GOOD LUCK!

A Közgazdasági Politechnikum lapja
Poligráf

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Diósi Alojzia

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakob Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu

Készül a CopyCAT Kft sokszorosító műhelyében